

Булінг – агресивна поведінка дітей шкільного віку, яка призводить до цькування іншої дитини з метою приниження, залучення та демонстрації сили.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

- У дитини мало або взагалі немає друзів.
- Боїться ходити до школи/брати участь у заходах з однокласниками.
- Ходить до школи довгим «нелогічним» шляхом.
- Втрачає інтерес до навчання/починає погано вчитися.
- Приходить додому сумна, зі сльозами.
- Постійно відмовляється йти до школи, посилаючись на погане самопочуття.
- Погано спить.
- Втрачає апетит, стає привожною, має низьку самооцінку.
- Просить додаткової гроші на щоденні витрати (щоб відкупитися від агресора).

ФІЗИЧНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

- Поламани іграшки.
- Образи в соціальних мережах.
- Розірвані зошити та підручники.
- Жувальна пухма у волоссі.
- Брудний /наповнений сміттям рюкзак.
- Зламані окуляри.
- Відео знущання над жертвою.
- Шкільна форма у крейді.
- Фізичні знущання: синці, порване волосся.
- Одяг, зіпсований фарбою/іншою рідиною.

ЩО ТАКЕ БУЛІНГ?

Булінг (bullying, від англ. bully – хуліган, забіяка) – це агресивна і вкрай неприємна свідома поведінка однієї дитини або групи дітей стосовно іншої дитини, що супроводжується регулярним фізичним і психологічним тиском.

Види булінгу:

- **фізичний:** штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, «сканування» тіла, нанесення тілесних ушкоджень;
- **економічний:** крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей;
- **психологічний:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж;
- **сексуальний:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти;
- **кібербулінг:** приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв.

67% дітей стикалися з булінгом в школах в тих чи інших проявах*

**За даними дослідженням UNICEF Ukraine
www.stopbullying.com.ua/adults/statistics*

ЯКЩО ВАША ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

- Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину;
- Поговоріть з дитиною, дайте їй зрозуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти;
- Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації;
- Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (психолог, вчителі, керівництво школи, старші учні, батьки інших дітей, охорона);
- Повідомте керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання;
- Підтримайте дитину в налагодженні стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може зайняти деякий час.

У разі, якщо вирішити ситуацію з булінгом на рівні школи не вдається – повідомте поліцію! Захистіть свою дитину від цькування!

ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ БУЛІНГУ

- Втрутитися і припинити цькування – булінг не слід ігнорувати;
- Зайняти нейтральну позицію в суперечці – обидві сторони конфлікту потребують допомоги, запропонувати дітям самостійно вирішити конфлікт;
- Пояснити, які саме дії Ви вважаєте булінгом і чому їх варто припинити;
- Уникати в спілкуванні слів «жертва» та «агресор», аби запобігти тавруванню і розподілу ролей;
- Повідомити керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася і вимагати вжити заходів щодо припинення цькування.

Пам'ятайте, що ситуації з фізичним насильством потребують негайного втручання!

ТИ МАЄШ ПРАВО

- **на повагу до твоєї честі та гідності** – ніхто не має права тебе образити чи принижувати, публічно коментувати твій зовнішній вигляд чи поведінку
- **на захист** від насильства – ні батьки, ні однокласники, ні вчителі, ніхто інший не має права піднімати на тебе руку, застосовувати фізичні покарання чи психологічний тиск
- **спілкуватися** з обома батьками, якщо батьки розлучені, за винятком тих випадків, коли це суперечить твоїм інтересам
- **на повагу до твого приватного життя**, у тому числі на таємницю листування, телефонних розмов чи особистої сторінки у соціальних мережах

ВРАХУВАННЯ ТВОЄЇ ДУМКИ ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ТВОГО ЖИТТЯ

- ти маєш право на те, щоб бути вислуханим батьками, іншими членами сім'ї, посадовими особами з питань, що стосуються тебе особисто, а також питань сім'ї
- якщо ти можеш висловити свою думку – ти маєш бути вислуханим при вирішенні між батьками, іншими особами спору щодо:
 - твого виховання
 - місця проживання
 - позбавлення батьківських прав,
 - поновлення батьківських прав
 - управління твоїм майном

Суд має право постановити рішення всупереч твоєї думці, якщо цього вимагають твої інтереси

ЯКЩО ТОБІ ВИПОВНИЛОСЬ 14 РОКІВ, ТИ МОЖЕШ

- самостійно звертатись до суду за захистом своїх прав та інтересів
- подавати позов про позбавлення твоїх батьків батьківських прав, якщо вони порушують твої права та знущються над тобою
- одержати інформацію щодо свого усиновлення, звертатися до суду про скасування усиновлення та визнання його недійсним
- самостійно визначити своє місце проживання з одним із батьків
- брати участь в укладенні договору про припинення права на аліменти для тебе у зв'язку з передачею прав на будинок/квартиру або земельну ділянку
- самостійно розпоряджатися своїм заробітком, стипендією або іншими доходами
- самостійно укладати договір банківського вкладу та розпоряджатися коштами на рахунку

ЯКЩО ТОБІ ВИПОВНИЛОСЬ 16 РОКІВ, ТИ МОЖЕШ

- вільно самостійно виїжджати за межі України (за згодою батьків чи людей, які їх замінюють)

БЕЗ ТВОЄЇ ЗГОДИ НЕ МОЖЕ БУТИ ЗДІЙСНЕНО

- твоє усиновлення, влаштування тебе до сім'ї патронатного вихователя чи до дитячого будинку
- визначення твого місця проживання, у разі коли тобі виповнилось 10 років

ЯКЩО ТЕБЕ ОБРАЗИЛИ НА ВУЛИЦІ ЧИ В ШКОЛІ, НЕ БІЙСЯ ЗВЕРНУТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДО ДОРОСЛИХ

- батьків
- учителів
- поліції
- державних органів опіки та піклування
- системи безоплатної правової допомоги

Не допускай одну з найбільших помилок тих, хто стикнувся з агресією, побиттям чи погрозами – ніколи не мовчи та не намагайся вирішити це самостійно! Не будь байдужим спостерігачем, якщо знаєш про насильство щодо іншої дитини!

ТИ МАЄШ ПРАВО БЕЗОПЛАТНО ОТРИМАТИ УСІ ВИДИ ПРАВОВИХ ПОСЛУГ

- ти можеш отримати правову консультацію чи роз'яснення, як тобі краще діяти
- за потреби тобі буде призначений адвокат чи юрист для представлення твоїх інтересів у суді

НЕ ВЧИНЯЙ ПРАВОПОРУШЕНЬ, БО ДО ТЕБЕ МОЖУТЬ ЗАСТОСУВАТИ

14-16 років:

- штраф
- позбавлення волі

16-18 років:

- штраф
- громадські роботи у вільний від навчання чи роботи час
- виправні роботи
- арешт
- позбавлення волі

Вчинене тобою правопорушення не позбавляє тебе права на правову допомогу!

Ти маєш право

Не бійся звернутися за допомогою

Анти-КІБЕРБУЛІНГ у соцмережах

надійний пароль
зберігайте в
таємниці

обмежуйте доступ
до свого профілю

«ні» адресам і
телефонам у
профілі

помірковано
обирайте друзів

обмежуйте доступ
до особистих
фотографій

виважена
інформація у
стрічках подій

ніяких номерів
платіжних карток

не відповідайте під
дією сильних
емоцій

остерігайтеся
віртуальних
співрозмовників